

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Erik Lamprecht**, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, odbor vnitřních věcí, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, zastoupený JUDr. Janou Rožnovskou, advokátkou se sídlem Smetanova 17, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2010, čj. MMB/0432773/2010, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 12. 2010, čj. 30 A 129/2010 - 21, ve znění usnesení ze dne 27. 1. 2011, čj. 30 A 129/2010 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví cit. rozhodnutím ze dne 23. 11. 2010 zakázal shromáždění „Oslava svátku práce“, oznámené dne 18. 11. 2010 žalobcem jako svolavatelem. Shromáždění se má konat dne 1. 5. 2011 v době od 11.00 do 18.00 hod. v Brně v parku Koliště a průvodem v trase Cejl - Francouzská – Milady Horákové – Příkop – Bratislavská – Jezuitská. Skončit má na výchozím místě v parku Koliště. Předpokládaný počet

účastníků je 400 osob. Podle žalovaného oznámený účel shromáždění naplnil důvody umožňující jeho zákaz podle § 10 odst. 1 písm. a) a písm. c) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „shromažďovací zákon“). Účel shromáždění má podle žalovaného směřovat k výzvě popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů, jinak porušovat ústavu a zákony.

II.
Rozsudek krajského soudu

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který je rozsudkem ze dne 8. 12. 2010 zrušil. Podle krajského soudu žalovaný neuvedl jediný relevantní důkaz a neunesl důkazní břemeno ke svému závěru o zastíraném účelu shromáždění. Napadené rozhodnutí proto bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, resp. nedostatek důvodů. Měl-li žalovaný o účelu shromáždění pouze pochybnosti, odkázal jej krajský soud na případný postup podle § 12 odst. 5 shromažďovacího zákona. Krajský soud vytkl žalovanému také opomenutí nabídnout žalobci možnost shromáždění jinde (§ 8 shromažďovacího zákona), pokud již v napadeném rozhodnutí možnost konání shromáždění na jiném místě zmínil.

III.
Stručné shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti

[3] Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení, a z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. pro nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu.

[4] Stěžovatel obsáhle polemizuje se závěrem krajského soudu o neprokázání skutečného účelu shromáždění. Většina skutečností, které aplikoval, jsou totiž notoriety. Dále uvádí, že v rozporu se závěrem krajského soudu o naprosté absenci důvodů a důkazů o jiném účelu shromáždění ten samý soud konstatuje velice podrobné stanovisko Policie ČR ze dne 23. 11. 2010, které mj. je v napadeném rozhodnutí stěžovatele citováno na straně 2 a je součástí spisového materiálu jako podklad. Nesprávnou shledává stěžovatel rovněž výtku krajského soudu, že nenavrhl žalobci jinou trasu pochodu. Současná právní úprava takovou povinnost stěžovateli neukládá.

[5] Stěžovatel zdůrazňuje, že žalobce zastírá skutečný účel shromáždění. Ve výrokové části rozsudku prý i po vydání opravného usnesení zůstává neúplně označené rozhodnutí žalovaného. Z toho plyne nejasnost, jaké rozhodnutí soud vlastně zrušil.

[6] Ochrany podle zákona požívá jen pokojné shromáždění. Tuto skutečnost však krajský soud pominul. Přístup krajského soudu je prý naprosto formální. Právní úprava nezakotvuje nikde, aby důkazy, pokud je na ně v rozhodnutí odkazováno, byly nějak formálně označeny. Podstatné je, aby odkaz na tyto důkazy byl jedinečný. Ve věci byla stanoviska podávána jen jednou, proto odkaz na ně v odůvodnění rozhodnutí nemůže být

zaměněn s odkazem na jiné stanovisko. Nelze přitom odhlédnout též od zákonné lhůty, ve které musel správní orgán rozhodnout.

[7] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV.
Právní názor Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom, že by napadený rozsudek trpěl vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel zakázal ohlášené shromáždění s odkazem na § 10 odst. 1 písm. a) a c) shromažďovacího zákona. Podle tohoto ustanovení úřad, jemuž bylo shromáždění oznámeno, je zakáže, jestliže by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě (a) popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů; (c) jinak porušovat ústavu a zákony. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 5. 11. 2007, čj. 8 As 51/2007 - 67 (č. 1468/2008 Sb. NSS, dále „*Křišťálová noc I*“), s podrobně rozvedenou argumentací v rozsudku ze dne 31. 8. 2009, čj. 8 As 7/2008 - 116 (č. 1953/2009 Sb. NSS, dále „*Křišťálová noc II*“), připustil možnost správního orgánu zakázat shromáždění na základě skutečného, nikoliv oznámeného účelu. Zároveň ovšem zdůraznil význam shromažďovacího práva a varoval před jeho případným rozdrobováním (srov. rozsudek *Křišťálová noc I* a *Křišťálová noc II*, zejm. body 29 a 31). Možnost zákazu shromáždění na základě jeho skutečného účelu, odlišného od oznámeného, pak soud do budoucna hodnotil jako výjimečnou (srov. zejm. rozsudek *Křišťálová noc II*, odst. 62 in fine, shodně nedávný rozsudek ze dne 11. 3. 2011, čj. 8 As 15/2011 – 72, což je s nyní projednávanou věcí související věc *Dělnická mládež proti Úřadu městské části Brno–střed*, dále „*Dělnická mládež*“).

[11] Jak bude podrobně rozvedeno dále, stěžovatel nebyl s to ve svém rozhodnutí prokázat, že by skutečný účel shromáždění naplnil důvody jeho zákazu dané skutkovou podstatou § 10 odst. 1 písm. a) a c) shromažďovacího zákona.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve stručně zvážil otázku správné identifikace zrušeného správního rozhodnutí [**IV.A.**, kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Dále rozebral aplikaci skutečností obecně známých ve správním řízení [**IV.B.**, § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Konečně zvážil, zda se stěžovateli podařilo prokázat skutečný účel shromáždění, odlišný od účelu oznámeného [**IV.C.**, § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

IV.A.
Správnost označení zrušovaného rozhodnutí

[13] Stěžovatel upozorňuje, že z rozsudku není patrné, jaké rozhodnutí je vlastně zrušeno. Ve výrokové části rozsudku prý i po vydání opravného usnesení zůstává neúplně

označené rozhodnutí. Zrušované rozhodnutí totiž není označeno spisovou značku, ale jen číslem jednacím. Žaloba přitom označila rozhodnutí správně, tedy datem, číslem jednacím a spisovou značkou. Soud tedy podle stěžovatele zrušil jiné rozhodnutí, než které požadoval žalobce.

[14] Tento právní názor stěžovatele je neudržitelný. Podle § 54 odst. 2 s. ř. s. rozsudek musí obsahovat mj. označení projednávané věci a výrok. Tuto normu nutno vykládat s přihlédnutím k zvláštním ustanovením upravujícím žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Žaloba musí mj. obsahovat označení napadeného rozhodnutí [§ 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] Smyslem označení napadeného rozhodnutí je identifikovat jednoznačně správní rozhodnutí tak, aby nebylo zaměnitelné s rozhodnutím jiným.

[15] Podle § 69 správního řádu písemné vyhotovení rozhodnutí správního orgánu musí obsahovat mj. označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací a datum vyhotovení. V rozhodovací praxi správních soudů se to promítá tak, že rozhodnutí správního orgánu je zpravidla identifikováno orgánem, který jej vydal, datem jeho vyhotovení a číslem jednacím. Tyto údaje totiž identifikují správní rozhodnutí naprosto jednoznačně, a to tak, že není zaměnitelné s rozhodnutím jiným. K identifikaci správního rozhodnutí tedy není třeba uvedení spisové značky. Spisová značka totiž identifikuje nikoliv správní rozhodnutí, ale správní spis (§ 17 správního řádu).

[16] Námitka proto není důvodná.

IV.B.

Posouzení otázky, zda správní orgán správně aplikoval skutečnosti obecně známé

[17] Jádrem kasační stížnosti je početná skupina námitek polemizujících s tím, jak krajský soud hodnotil nekonkrétní odkazy na otevřené zdroje. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatel zde rozvinul své námitky mnohem detailněji a šířeji než tomu tak bylo v kasační stížnosti Úřadu městské části Brno–střed v kauze *Dělnická mládež* (cit. v bodě [10]), proto se bude v tomto rozsudku zabývat těmito námitkami detailněji.

[18] Stěžovatel především namítá, že podle § 50 odst. 1 správního řádu jako podklady pro vydání rozhodnutí mohou správnímu orgánu sloužit i skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé (zvýraznil stěžovatel). Skutečnosti obecně známé nelze chápat tak úzce, jak to činí krajský soud. Stěžovatel je přesvědčen, že skutečnosti typu, že ČR leží v Evropě stejně jako historické události dokazování nepotřebují. Mezi ně lze řadit i události historicky nedávné, např. průběh 1. máje jako oslavy Svátku práce dne 1. 5. 2009 v Brně, ideové zaměření občanského sdružení Dělnické mládeže, úloha svolavatele (žalobce) v ní. Všechny tyto skutečnosti byly publikovány v denním tisku, lze je též bez potíží zjistit na internetu prostřednictvím libovolného vyhledavače (google, atlas, seznam), např. i v otevřené encyklopedii – wikipedii, příp. v informačních systémech státní správy, judikatuře soudů publikované na jejich webových stránkách. Záznam z projevů na shromáždění dne 1. 5. 2009 v Brně lze nalézt na stránkách veřejnoprávních i soukromoprávních televizí, jako je www.romea.cz. Notorietou nepotřebující dokazování, přinejmenším pro obyvatele Brna, pak je, že trasa ohlášeného pochodu vede lokalitou,

která je obývána „*multikulturní komunitou, převážně romského původu a v jejím středu na ul. Bratislavská se nachází i Muzeum romské kultury*“. Poznámku krajského soudu o nezřejmém závěru, že zvolená trasa průvodu povede ulicemi s multikulturně smíšeným obyvatelstvem, shledává proto stěžovatel nepatřičnou.

[19] Nejvyšší správní soud nejprve zvážil význam a ustálené chápání institutu skutečností obecně známých a v návaznosti na to posoudil, jak přistupovat k tomuto institutu v kontextu internetu a zdrojů tam obsažených (**IV.B.1.**). Následně své úvahy aplikoval na nyní posuzovanou kauzu (**IV.B.2.**).

IV.B.1. Skutečnosti obecně známé ve správním řízení

[20] Skutečnosti obecně známé (tzv. notoriety) obdobně jako skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu) jsou objektivizované, do značné míry nesporné skutečnosti, které se v soudním či správním řízení zásadně nedokazují. Účastníci řízení nicméně mohou svými tvrzeními popírat obsah notoriet (stejně jako skutečností známých správnímu orgánu z úřední činnosti), mohou také navrhovat provedení důkazů za účelem prokázání svých odlišných tvrzení.

[21] Notoriety mohou být známé úplně každému nebo širokému okruhu osob v určitém místě a čase. Je možno rozlišovat notoriety známé celostátně a notoriety známé místně. Jak uvádí význačný český procesualista, notoriety „*jsou takové skutečnosti, jež jsou anebo mohou býti vůbec každému aneb jistým vrstvám společnosti lidské bezpečně známy prostě proto, že člověk jest členem této společnosti, prožívá, sleduje a ve své vědomosti si vtiskuje události, které sebou život přináší neb v minulosti přinesl. Patří-li do kruhu takto informovaných osob i soud (aneb lze-li od něho právem žádati, aby byl s tou neb onou skutečností takto obeznámen), netřeba důkazu o skutečnosti, na niž se vědomost soudu vztahuje.*“ (Hora, V. Československé civilní právo procesní. I. – III. díl, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 311). Naproti tomu „[n]*ahodilé vědomosti soudcovy z oboru jemu cizího nejsou skutečnostmi obecně známými*“ (rozhodnutí NS ČSR ze dne 7. 7. 1925, sp. zn. Zm II 234/25, pramen Vážný 2044/1925 tr., cituje rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2010, čj. 2 As 48/2009 – 94, věc *BIOCLINICA*).

[22] Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi nesdílí velmi restriktivní interpretaci notoriet, jak je chápou některé obecné soudy, podle nichž za notorietu se považují „*jen zcela obecně známé skutečnosti, jako např. že tráva je zelená*“ (takto usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 2. 2009, sp. zn. 1 Co 349/2008, *Justiční mafie I*, publ. in: Bulletin advokacie č. 4/2009, s. 37, publ. také v systému ASPI). Jednoduchým příkladem notoriety jistě je, že v době druhé světové války „*nelidsky trpěly a byly usmrceny desítky miliónů lidí*“ (rozsudek ze dne 9. 12. 2009, čj. 4 As 13/2009 – 60, věc *CET 21*). Nejvyšší správní soud však ve své rozhodovací praxi jako notorietu akceptoval např. skutečnost, že na území České republiky operují tři majoritní dodavatelé elektřiny (Pražská energetika, ČEZ Prodej, E.ON Energie); tato skutečnost je v České republice nejen v odvětví distribuce elektřiny obecně známou skutečností [rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2008, čj. 1 Afs 20/2008 – 152, publ. pod č. 1771/2009 Sb. NSS, *Lumius proti ÚOHS*, část IV/c - c)]. Notorietou byla též skutečnost, že „*předražování, kterého se provozovatelé taxislužby zejména v Praze jako významném centru turistického ruchu dopouštějí, bývá často zaměřeno*

proti cizincům, neboť tito jsou vzhledem k jejich omezeným znalostem cenových poměrů taxislužby v České republice a vzdáleností mezi jednotlivými destinacemi v Praze snadným terčem takových nekalých praktik“ (rozsudek NSS ze dne 2. 11. 2005, čj. 2 Afs 104/2005 - 81, publ. též pod č. 1083/2007 Sb. NSS, cit. text na s. 221). Notorietou rovněž je, „*že snowboarding je zimní sport, jehož příznivci bývají obecně považováni za součást jakési neformální komunity definovatelné určitými charakteristickými znaky, zejména určitým stylem sportovního snowboardingového oblečení a tím, že tato komunita je vnímána jako seskupení lidí dynamických, nezávislých a spíše nekonformních*“ (rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2010, 7 As 24/2010 – 51, věc *Stanice O*). Obdobně Nejvyšší soud považoval za notorietu skutečnost, že ceny stavebních prací ve Středočeském kraji, zejména v okolí Prahy, jsou obecně vyšší než v jiných krajích, byť k tomu připustil důkaz opakem (usnesení NS ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 748/2010). Judikatura NS uznala jako notorietu i to, že určitá osoba byla ve 30. až 50. letech vrcholnou političkou politické strany (rozsudek NS ze dne 9. 7. 2008, sp. zn. 28 Cdo 1885/2008; konkrétně šlo o Gertrudu Sekaninovou - Čakrtovou, političku KSČ).

[23] Posléze uvedený příklad ovšem jasně ukazuje na limity využití notoriet při aplikaci práva. Důkazním excesem totiž bylo, pokud odvolací soud v daném případě dospěl s ohledem na tuto notorietu k závěru, nepodloženému žádným dokazováním, podle něhož daná osoba nebyla ve smyslu restitučních zákonů při svých právních úkonech učiněných ve 40. a 50. letech minulého století v tísni, tedy že na ni nebyl činěn vnější nátlak. „*Přestože je možné z veřejné činnosti určité osoby usuzovat na její postoje k jistým společenským tématům (např. k institutu soukromého vlastnictví), neznamená to ještě, že v konkrétním případě nemohl být ze strany politických orgánů či státních institucí vyvíjen nátlak směřující k tomu, aby taková osoba učinila určitý právní úkon proti své vůli. Není pak zcela zřejmé, jak soudu odvolacímu mohla být z jeho úřední činnosti známa skutečnost o neexistenci tísně v jednání na straně žalobcovy matky při činění výše zmíněných právních úkonů, aniž by byl vyvolán dojem, že se ze strany odvolacího soudu jedná v tomto případě o spíše spekulativní závěr nežli o známou skutečnost. Dovolací soud uzavírá, že vzhledem k odvolacím soudem popsaným postojům žalobcovy matky v inkriminované době lze sice předpokládat, že zmíněné právní úkony neučinila v tísni, avšak tuto skutečnost nelze bez dalšího dovozovat na základě důvodu vyloženého odvolacím soudem, byť by mu byl znám z jeho úřední činnosti či jako skutečnost obecně známá. Taková v řízení relevantní skutečnost musí být zjevně v řízení zjištěna podle zásad dokazování, tj. musí být žalující stranou tvrzena (se zátěží břemene tvrzení) a jako tvrzená musí být prokázána. V opačném případě se žalobce vystavuje riziku neunesení důkazního břemene*“ (cit. rozsudek sp. zn. 28 Cdo 1885/2008).

[24] Je nutno rozlišovat mezi skutečnostmi známými soudu z jeho úřední činnosti, na straně jedné, a skutečnostmi známými obecně, na straně druhé. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s judikaturou Nejvyššího soudu, podle níž u obecně známé skutečnosti je totiž již z její povahy nadbytečné, aby soud uváděl, jak se ji dozvěděl (usnesení NS ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 748/2010). Naproti tomu aplikuje-li soud skutečnosti známé z úřední činnosti, musí náležitě vyložit v odůvodnění rozhodnutí, ze které své konkrétní úřední činnosti či postupu zná takové skutečnosti, resp. odkud se o nich dozvěděl (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009 – 129, publ. pod č. 2038/2010 Sb. NSS, body 27 a 28; shodně ve vztahu ke správnímu řízení věc *BIOCLINICA*, cit. v bodě [21] shora).

[25] Všechny právě uvedené závěry lze jistě přiměřeně vztáhnout též na aplikaci práva orgány veřejné správy. Správní orgán tedy nemusí uvádět zdroj, z něhož se dozvěděl o existenci obecně známé skutečnosti. To by bylo z povahy věci nadbytečné. Naproti tomu musí uvést, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu známé tzv. úřední skutečnosti (shodně věc *BIOCLINICA*).

[26] Pokud správní orgán čerpá určitá fakta ze soudních rozhodnutí nebo soudních spisů, může jít dle jejich povahy o skutečnosti úředně známé. V takovém případě nutno označit soudní rozhodnutí, ze kterého jsou určitá fakta čerpána. Je evidentní, že úředně známou skutečností nemůže být obsah všech soudních rozhodnutí českých soudů (rozsudek čj. 1 As 100/2009 – 129, cit. v bodě [24] shora, část III.C.).

[27] Stěžovatel argumentuje tím, že většinu skutečností, které ve svém rozhodnutí aplikoval, lze snadno dohledat na internetu. Podle zdejšího soudu však jen to z těchto skutečností nečiní notoriety. Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře odmítl představu, že vědomost o obsahu určité internetové stránky je bez dalšího skutečností obecně známou. Navíc obsah jedné a té samé internetové stránky vzhledem k povaze internetu může být - a obvykle též je - proměnlivý v čase (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2009, čj. 1 As 30/2009 – 70, věc *Adam Berčík proti Úřadu městského obvodu Ústí nad Labem – město*, bod 28). Proměnlivé v čase může být též pořadí, v jakém jednotlivé internetové vyhledavače zobrazují na určitý dotaz relevantní výsledky, proměnlivé pak může být i to, jaká relevance bude jednotlivým nalezeným výsledkům přiřazena vyhledávacím programem. Pokud tedy správní orgán nezachytí stav internetové stránky, kterou vzal v potaz pro své rozhodování, ať již tiskem nebo uložením na elektronický nosič dat, znemožní tak v podstatě správnímu soudu úkol vycházet při přezkumu rozhodnutí ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Není totiž žádná záruka, že informace na určité internetové stránce budou v okamžik soudního přezkumu odpovídat informacím, které na určité internetové stránce byly v okamžik správního rozhodnutí.

[28] S ohledem na přezkoumatelnost správního rozhodnutí je proto také naprosto nezbytné, aby důkazy z internetu, které správní orgán nashromáždí, byly přezkoumatelně označeny datem svého pořízení.

IV.B.2. Aplikace na nyní projednávaný případ

[29] Shora uvedený rozbor má pro nyní posuzovaný případ následující dopady.

[30] Notorietou, kterou nebylo třeba dokazovat, byla např. skutečnost, že žalobce je předsedou Dělnické mládeže, že Dělnická mládež byla původně mládežnickou organizací Dělnické strany, že jde o uskupení nalézající se v krajně pravicové části politického spektra atd. Notorietou může být též skutečnost, že převážná část trasy plánovaného pochodu vede přes lokality obydlené převážně Romy (srov. popis trasy pochodu v bodě [1] shora). V předchozím rozsudku *Dělnická mládež* Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ke spojení parku Lužánky a Pekařské ulice s romskou komunitou měl správní orgán nabídnout důkazy, resp. vysvětlit, ze které úřední činnosti je správnímu orgánu spojení s romskou komunitou známo (bod 63). V tomto bodě se nyní posuzovaná kauza liší, protože spojení části lokalit uvedených v bodě [1] s romskou komunitou je v Brně

všeobecně známo. Jinak tomu je v souvislosti s parkem Lužánky a ulicí Pekařskou v kauze *Dělnická mládež*. Nejvyššímu správnímu soudu, který je rovněž soudem působícím v Brně, jsou tyto skutečnosti známy jako skutečnosti v místě známé.

[31] Žalobce mohl v žalobě pravdivost obecně známých skutečností zpochybnit, to však neučinil.

[32] Stěžovateli je tedy nutno přisvědčit, že některé skutečnosti jím aplikované vskutku nevyžadovaly dokazování. Na druhou stranu nutno říci, že větší část skutečností, se kterými stěžovatel ve svém rozhodnutí argumentuje, žádnými notorietami nejsou. Notorietou rozhodně nebude skutečný důvod (který má být dle stěžovatele odlišný od důvodu oznámeného), pro který žalobce shromáždění svolává. Notorietou zásadně nebude skutečnost, kterých pochodů se žalobce účastnil, zda při nich porušoval právní předpisy atd. Tím méně budou notorietou detaily toho, co se událo na každém jednotlivém shromáždění, jehož se žalobce kdy účastnil. Takovéto skutečnosti mohou být eventuálně správnímu orgánu známy z jeho úřední činnosti, pak musí ale jasně vysvětlit, odkud a jak se k těmto poznatkům dostal. Skutečností známou stěžovateli z jeho úřední činnosti mohou být např. detaily průběhu 1. května jako oslavy Svátku práce dne 1. 5. 2009 v Brně. Stěžovatel však ve svém rozhodnutí neuvedl zdroj, na základě něhož průběh tohoto shromáždění hodnotil. Bez dokazování pak v žádném případě nelze dospět k paušálnímu a absolutizujícímu závěru, který stěžovatel tvrdí v kasační stížnosti, totiž že naprosto všechna předchozí shromáždění mající souvislost se žalobcem pokojný průběh neměla.

IV.C.
Skutečný účel shromáždění

[33] Stěžovatel byl přesvědčen, že prokázal svůj závěr o skutečném účelu shromáždění. Stěžovatel má za to, že své rozhodnutí odůvodnil důkladně, tak, aby bylo zřejmé, proč dospěl k závěru, že skutečný účel shromáždění se liší od účelu deklarovaného. Skutečný účel shromáždění dovodil z charakteristiky žalobce jako svolavatele shromáždění, určitým způsobem významného místa, data a času shromáždění, a také z toho, že stejný žalobce oznámil jménem občanského sdružení Dělnická mládež shromáždění v blízké lokalitě. Vzal v potaz též ideovou a personální spjatost Dělnické mládeže se zakázanou Dělnickou stranou a nyní DSSS. Jedná se o řadu okolností, které mohou vést jen k jednomu skutečnému účelu shromáždění. Tím je snaha vyvolat konfliktní situaci „v lokalitě s velkou koncentrací sociálně slabších, multikulturních obyvatel“ (s. 5 stěžovatelova rozhodnutí). Mnohost shromáždění jednoho svolavatele (v tomto případě jen formálně dvou svolavatelů) jistě sama o sobě není důvodem zákazu, mělo však k ní být přihlédnuto. Je nepatřičné očekávání soudu, že shromáždění bude mít pokojný průběh, když všechna předchozí taková shromáždění podle stěžovatele tento průběh neměla. Z veškerých okolností, tj. osoby svolavatele, jeho zástupce, trasy, data, skutečnosti, že se de facto oznamují shromáždění ve středu Brna dvě, svědčí o opaku. Odkazuje v tomto na rozsudek NSS ve věci *Křišťálová noc II*, konkrétně na jeho body 52 in fine a 113.

[34] Nejvyšší správní soud právě uvedené přesvědčení stěžovatele nesdílí. Na prvním místě přitom zdůrazňuje, že oporu pro řadu stížních argumentů nelze v napadeném správním rozhodnutí nalézt.

[35] Pokud jde o charakteristiku žalobce, stěžovatel v rozhodnutí tvrdil, že bylo „*z otevřených zdrojů zjištěno*“, že žalobce je od března 2009 členem občanského sdružení Dělnická mládež, 27. 3. 2010 se pak stal předsedou Dělnické mládeže a od října 2010 šéfredaktorem tiskoviny tohoto sdružení. Žalobce je rovněž členem Dělnické strany sociální spravedlnosti (DSSS), za kterou v roce 2010 kandidoval na 6. místě jihomoravské kandidátky do Poslanecké sněmovny Parlamentu. Rovněž zástupce svolavatele Jan Hráček je členem DSSS, za níž kandidoval ve stejných volbách na 33. místě jihomoravské kandidátky. Do Dělnické mládeže přešla převážná část členů rozpuštěné Dělnické strany; její členové se hlásí k myšlenkám národně socialistické revoluce. Dělnická mládež „*odmítá hodnoty a usiluje o změnu společnosti v souladu s vlastním světonázorem*“; „[d]*le sdělovacích prostředků*“ je odnoží ultrapravicové Dělnické strany a v době založení se hlásila k idejím národního socialismu. Stěžovatel v tomto odkázal na charakteristiku Dělnické mládeže vyjádřenou ve sdělovacích prostředcích.

[36] K tomu lze uvést následující. Nejvyšší správní soud v rozsudcích *Křišťálová noc I* i *Křišťálová noc II* (bod 51) zcela jednoznačně a kategoricky konstatoval, že zákaz shromáždění nemůže být odůvodněn pouze odkazem na osobu svolavatele či osobu oprávněnou za něj jednat. Již jen proto nemohl obstát závěr stěžovatele, podle něhož měl být zákaz shromáždění odůvodněn sám o sobě charakteristikou svolavatele shromáždění (shodně věc *Dělnická mládež*, bod 49). I když se v tomto případě zjevně jedná o osoby přináležející k extremistickým skupinám, či projevující extremistické názory, nelze a priori a bez dalšího vyloučit, že hodlají svého práva využít v zákonných mezích (obdobně *Křišťálová noc I*).

[37] Nejvyšší správní soud proto shledal nezákonným závěr stěžovatele, podle nějž „*zákaz shromáždění je sám o sobě odůvodněn charakteristikou svolavatele shromáždění, datem shromáždění a trasou průvodu, kdy souhrn důkazů opatřený v dané souvislosti tvoří logickou, uzavřenou a ničím nenarušenou soustavu důkazů, které na sebe navzájem navazují a vzájemně se doplňují*“ (s. 5 rozhodnutí). Stěžovatel především v hodnocení svolavatele shromáždění (žalobce) odkazuje jen na otevřené zdroje, aniž by zmínil jediný konkrétní důkaz. Součástí správního spisu je řada článků z internetových zdrojů („Dělnická mládež chce zakázat cizincům vlastnit půdu“, ihned.cz, 21. 3. 2009; „Programové cíle Dělnické mládeže“, schválené dne 27. 3. 2010 v Brně, článek „Dělnická mládež „omladila“ předsedu a schválila program“, 29. 3. 2010, Projev předsedy DM Erika Lamprechta na Dni národní jednoty, 29. 10. 2010, vše z internetových stránek Dělnické mládeže; rozhovor se žalobcem nazvaný „Předseda Dělnické mládeže: Chceme opravdovou demokracii“, blog.idnes.cz, nedatováno; „V Brně byla ustavena Dělnická mládež, odnož Dělnické strany“, idnes.cz, 21. 3. 2009; „Den národní jednoty 2010“, DSSS Sever 28. 10. 2010; fragment článku z wikipedie o Dělnické mládeži, datum nemožno určit; „Praha zatrhla neonacistům dva pochody, zákaz třetího propásla“, idnes.cz, 14. 3. 2008; kandidátní listina DSSS pro vol. kraj Jihomoravský, internetové stránky DSSS; fragment rozsudku NSS ve věci rozpuštění Dělnické strany, body 477 – 487; výňatek z návrhu vlády na rozpuštění DS v téže věci; článek Erika Lamprechta „Jsme představitelé moderní ideje, vystupujeme podle toho?“, Hlas mládeže, 1. 1. 2010; Komunitní plán sociálních služeb města Brna pro období 2010 – 2013). Žádný z těchto důkazů ale stěžovatel ve svém rozhodnutí nehodnotí, a dokonce je ani nezmiňuje. Z rozhodnutí stěžovatele není naprosto jasné, jaké informace a který

z dokumentů cit. v bodě [37] použil jako důkaz pro určení skutečného účelu shromáždění. V odůvodnění správního rozhodnutí je přitom třeba dle § 68 odst. 3 správního řádu uvést nejen podklady pro vydání rozhodnutí, ale též úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení.

[38] Správní soud jistě nemůže suplovat pasivitu správního orgánu, který pouze na základě neurčitých domněnek, jež nejsou opřeny o žádné důkazy, zasahuje do ústavně chráněného práva pokojně se shromažďovat (čl. 19 Listiny základních práv a svobod). Závěr stěžovatele je výrazem jeho spekulací, nikoliv hodnocením, které by se jakkoliv opíralo o důkazy a tím méně o jejich logickou a uzavřenou soustavu.

[39] Obsahem správního spisu je též stanovisko Krajského ředitelství Policie Jihomoravského kraje ze dne 23. 11. 2010, čj. KRPB - 118790/ČJ-2010-0602KR. V něm byl hodnocen mj. žalobce s tím, že „[n]elze předjímat možné záměry *potencionálních účastníků, nicméně vzhledem k osobě svolavatele, předseda Dělnické mládeže, která se výslovně hlásí a prosazuje myšlenky národního socialismu, lze očekávat, že by* mohlo dojít *ze strany účastníků shromáždění k jednání, kterým by popřeli* [...] *práva občanů pro jejich národnost, rasu, původ* ...“ (zvýraznění doplnil NSS). I kdyby soud pominul tu skutečnost, že stěžovatel v části odůvodnění věnující se charakteristice svolavatele (žalobce) stanovisko vůbec nezmínil, pominout již nelze tu skutečnost, že stěžovatel stanovisko ani nijak nehodnotil, ani se s ním nevypořádal. V každém případě ze stanoviska nevyplynul pro stěžovatele žádný jednoznačný závěr o skutečném účelu shromáždění, který by opodstatňoval jeho zákaz. Z cit. stanoviska vyplývá jen velmi neurčitá pochybnost o možném průběhu shromáždění. Stanovisko tak ve skutečnosti svědčí v neprospěch stěžovatelova názoru.

[40] Zjevné vybočení ze zákonných mezí představuje i navazující dílčí závěr stěžovatele v napadeném rozhodnutí, podle kterého žalobce, který je předsedou Dělnické mládeže, *„nezaručuje, že účel shromáždění nebude zneužit k popírání nebo omezování osobních, politických nebo jiných práv občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů, neboť obavám ze zneužití svolaného shromáždění nasvědčuje především trasa průvodu plánovaná z větší části v lokalitě s vyšší koncentrací sociálně vyloučených osob multikulturního složení, převážně obyvatel menšiny. Nelze vyloučit zvýšené riziko eskalace násilí zejména ve vztahu k obyvatelům v trase pochodu. Svolavateli je nepochybně známo, že prakticky po celé trase plánovaného průvodu se nachází lokality obývané z významné části sociálně vyloučeným obyvatelstvem, jež bylo předmětem útoků zrušené DS* [...]“ (s. 3 a 4 rozhodnutí). Nejvyšší správní soud opět připomíná závěry z rozsudků *Křišťálová noc I* a *Křišťálová noc II* (bod 62), kdy pro případ zákazu shromáždění důrazně trval na jednoznačně prokázaném účelu s tím, že pouhé pochybnosti o skutečném účelu k zákazu vést nemohou. V souladu s existujícím právním rámcem tedy svolavatel shromáždění není povinen skýtat jakoukoliv záruku o tom, že účel shromáždění nebude zneužit. Je-li správní orgán schopen prokázat, že účel shromáždění naplňuje důvody zákazu ve smyslu § 10 odst. 1 shromažďovacího zákona, shromáždění zakáže. Pokud správní orgán není schopen prokázat účel shromáždění odůvodňující jeho zákaz podle § 10 odst. 1 shromažďovacího zákona, nemohou jeho pochybnosti vyústit v zákaz shromáždění z důvodu „chybějící záruky“, že shromáždění „nebude zneužito“. Ostatně, dostatečnou obranu proti takovému zneužití skýtá § 12 odst. 5 shromažďovacího zákona, na který

Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi opakovaně odkazuje (shodně *Dělnická mládež*, bod 50).

[41] Pokud by tedy shromáždění nebylo pokojné a třetím osobám by hrozila újma z důvodu chování účastníků shromáždění, např. stěžovatelem tvrzené střety by byly vyvolány účastníky shromáždění, bylo by namístě postupovat podle konkrétních skutkových okolností v souladu s § 12 odst. 5, příp. odst. 6 shromažďovacího zákona a shromáždění rozpustit. Pokud by případné střety byly vyvolány naopak odpůrci shromáždění, bylo by namístě podle konkrétních skutkových okolností poskytnutí ochrany shromáždění v souladu s § 14 odst. 2 písm. b), e), f), či h) shromažďovacího zákona. Pouze na okraj přitom Nejvyšší správní soud připomíná, že pokojné protishromáždění nelze bez dalšího považovat za narušení shromáždění (srov. rozsudek *Křišťálová noc II*, odst. 46 a násl., zejm. 48; shodně *Dělnická mládež*, body 69-71).

[42] Žalobce nediskvalifikují jako svolavatele shromáždění ani jeho postoje uváděné na s. 3 rozhodnutí. Podle rozhodnutí se účastní na celé řadě akcí organizovaných subjekty, jež mají blízko k pravicovému extremismu, jako byl Den národní jednoty pořádaný v roce 2010 DSSS, neohlášené shromáždění před NSS v době, kdy tento jednal o vládním návrhu na rozpuštění DS, pochod k uctění památky německých vojáků padlých za světové války, jakož i akce proti účastníkům Queer parade v roce 2008. Pokud se tyto skutečnosti zakládají na pravdě (nebyly prokázány a o notoriety nejde), nemohly by na nezákonnosti rozhodnutí stěžovatele nic změnit. Česká právní úprava nezná institut zániku politických práv v důsledku předchozích aktivit občana.

[43] Z výčtu akcí podaného stěžovatelem, na kterých se měl žalobce podílet, vůbec nevyplývá, jakými důkazy stěžovatel ke svým poznatkům přišel. Přitom účast žalobce na těchto akcích v žádném případě není notorietou (srov. **IV.B.** shora). Tím méně z právě podaného textu vyplývá, v kolika z uvedených shromáždění došlo ke střetu s příslušníky menšin. Jen to by byla relevantní informace, která by eventuálně mohla vést (vedle konkrétních a jednoznačných informací aktuálních, osvědčujících momentální záměry žalobce nebo s ním spřízněných osob) k prokázání skrytého účelu shromáždění. Naopak skutečnost, že se žalobce účastnil „neohlášeného shromáždění před NSS“ nebo třebas že uctil památku německých vojáků padlých za 2. světové války, nemá přímo nic společného s tím, zda snad nyní žalobce hodlá využít situace k vyprovokování konfliktu s příslušníky menšin.

[44] Stěžovatel se pokoušel prokázat skrytý účel shromáždění též v datu 1. května, svátku práce, s nímž jsou tradičně spjaty demonstrace rozpuštěné Dělnické strany. V tomto odkázal na demonstrace 1. 5. 2008 v Praze a 1. 5. 2009 v Brně. Stěžovatel však vůbec neuvedl, co se na obou jmenovaných akcích stalo, zda tam došlo k nezákonnostem, fyzickému napadání příslušníků menšin (které podle stěžovatele na 1. 5. 2011 hrozí) atd. Kromě shora podaného detailního rozboru institutu notoriet (skutečností obecně známých) lze k tomu dále uvést, že bez významu pro rozhodnutí stěžovatele byl pouhý mechanický výčet předchozích akcí Dělnické strany na den 1. května, pokud z rozhodnutí vůbec neplyne, co se na těchto akcích událo a jaký to může mít vztah k ohlašovanému shromáždění. Pokud snad stěžovatel míní, že členové bývalé Dělnické strany nemohou na den 1. května organizovat žádné shromáždění, byl by takový závěr zjevně protiústavní.

Nejvyšší správní soud znovu připomíná, že český právní řád nezná institut zániku politických práv (srov. bod [42] shora).

[45] Krajský soud proto důvodně shledal rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením zcela ztotožňuje.

[46] Teprve v kasační stížnosti stěžovatel při hodnocení žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2010, čj. Pst 1/2009 - 348 ve věci rozpuštění Dělnické strany (dále jen „*Dělnická strana II*“), konkrétně na jeho body 477-480. K tomu je nutno zdůraznit, že samotné rozhodnutí na rozsudek *Dělnická strana II* nijak neodkazuje. Z rozhodnutí stěžovatele tedy vůbec neplyne, jaký význam měl rozsudek *Dělnická strana II* pro jeho argumentaci. Nejvyšší správní soud připomíná, že nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozborem problematiky učiněným až v kasační stížnosti, brojící proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2004, čj. 3 As 51/2003 - 58, naposledy viz rozsudek *Dělnická mládež*, bod 58). Argumentace stěžovatele obsažená až v kasační stížnosti proto nemohla ovlivnit správnost závěru krajského soudu. Zdejší soud tak jen pro pořádek připomíná bod 480 rozsudku *Dělnická strana II*: „*S ohledem na legální existenci DM však není vhodné a případné v nyní prováděném řízení zjišťovat, případně prokazovat, její protizákonnost*.“

[47] Stěžovatel upozorňuje, že v téměř shodném místě byla oznámena shromáždění dvě. Není tedy objektivně v silách žalobce (který je svolavatelem a v druhé související kauze *Dělnická mládež* předsedou svolavatele - občanského sdružení) plnit povinnosti podle § 6 shromažďovacího zákona, což je dalším důvodem pro zpochybnění účelu shromáždění. Navíc to prý naplňuje skutkovou podstatu zákazu shromáždění podle § 10 odst. 1 písm. c) shromažďovacího zákona (účel shromáždění směřuje k výzvě jinak porušovat ústavu a zákony).

[48] K této námitce lze jen stručně uvést, že stěžovatel ve svém rozhodnutí úvahu o druhém souvisejícím shromáždění nijak detailněji nerozvedl a především jí nepodřadil pod žádný eventuální důvod zákazu shromáždění. Proto se tím nebylo třeba ze strany krajského soudu ani detailněji zabývat.

[49] Pokud konečně stěžovatel odmítá výtku krajského soudu, kritizující stěžovatele za to, že nenavrhl stěžovateli jinou trasu pochodu ve smyslu § 8 shromažďovacího zákona, lze k tomu uvést následující. Výtka krajského soudu byla v tomto bodě spíše doplňková, ukazující na rozpory v argumentaci stěžovatele, který na jednu stranu dovozuje nevhodnost dané lokality pro plánovaný pochod, na stranu druhou však nevyužívá svého diskrečního práva stanoveného § 8.

[50] Nad rámec nezbytně nutného pak Nejvyšší správní soud dodává, že část odůvodnění rozhodnutí stěžovatele na straně 4 (druhá polovina strany) a na straně 5 (první odstavec) svým obsahem míří k zákazu shromáždění podle § 10 odst. 3 shromažďovacího zákona. Rozebírají se tu totiž důvody, podle nichž je třeba shromáždění zakázat, neboť má být konáno v místě, kde by nutné omezení dopravy a zásobování bylo v závažném

rozporu se zájmem obyvatelstva. Takovéto úvahy stěžovatele jsou však ve zjevném rozporu s výrokem jeho rozhodnutí, který odkazuje jen na § 10 odst. 1 písm. a) a c) shromažďovacího zákona.

[51] Stěžovatel v této souvislosti upozornil na lhůtu, v níž byl povinen rozhodnout, a to nejen publikací výroku, ale i jeho náležitého odůvodnění. K tomu Nejvyšší správní soud jen stručně připomíná, že možnost zákazu shromáždění spojená s prokazováním skutečného účelu má být v praxi zcela výjimečná. Nelze tedy dovodit, že by měl správní orgán vždy zkoumat skutečný účel shromáždění. Naopak, měl by tak činit pouze v případech, kdy má konkrétními skutečnostmi podložené pochybnosti o oznámeném účelu a jeho odlišnosti od účelu skutečného. Je pravda, že existence lhůty může vyústit v situaci, kdy správní orgán nebude schopen své pochybnosti důkazně podložit. To ovšem nesmí vést ke snížení standardu kladeného na úroveň skutkových zjištění a jejich oporu v důkazech (srov. rozsudek *Křišťálová noc II*, body 51, 53, 54 a zejm. 62). V žádném případě nelze ani dovozovat, že zákonodárce stanovením dané lhůty nastavil nižší požadavky na kvalitu skutkových zjištění a následné argumentace správního orgánu (detailně viz rozsudek *Dělnická mládež*, body 37 a 38).

V.
Závěr a náklady řízení

[52] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že zjevnost účelu shromáždění vyplývající z kombinace osoby jeho svolavatele a času a místa shromáždění může být jen zcela výjimečná (srov. rozsudek *Křišťálová noc II*, body 52 – 54, resp. *Dělnická mládež*, bod 65). Stěžovatel ji přesvědčivě ani nevyargumentoval a tím méně prokázal. Stěžovatel má samozřejmě pravdu, že zákonné ochrany požívá jen pokojné shromáždění. Právě skutečnost, že záměrem žalobce je uskutečnit shromáždění, které nebude pokojné, však stěžovatel neprokázal.

[53] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že rozhodnutí o zákazu shromáždění bylo nepřezkoumatelné. Stěžovatel dovodil skutečný účel shromáždění v rozporu se zákonem, své závěry navíc nepodložil důkazy.

[54] Protože rozsudek krajského soudu nebyl shledán ani nepřezkoumatelným ani nezákonným, zdejší soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Dílčí nesprávné závěry krajského soudu, především v otázce aplikace notoriet, zdejší soud korigoval. Vady přitom nebyly takového rázu, že by vyžadovaly zrušení rozsudku krajského soudu (srov. usnesení RS NSS ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007 – 75, publ. pod č. 1865/2009 Sb. NSS).

[55] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalobci, jemuž právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti přísluší (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2011

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně
senátu